

Høyringsuttale om reversering av domstolreformen

Det vert vist til høyringsbrev av 26.1.2022 om endring i domstolstrukturen, der regjeringa sitt forslag går ut på at strukturen før domstolreformen 2021 vert gjeninnført.

Generelle merknader:

Heilt uavhengig av vårt syn på innføringa av reformen, er me av den oppfatninga at det vil ha fleire negative konsekvensar av å gå tilbake til gammal struktur enn positive. Eigentleg vil det etter vårt syn bli tale om endå ein ny reform snarare enn reversering. Mellom anna må nye stillinger lysast ut og digitale løysingar endrast. Noverande struktur er eit kompromiss som me trur det går an å utvikle vidare. Ei delvis reversering vil etter vårt syn ha for store kostnader. Ikkje berre i reine pengar, men også i tid, uvisse og mangel på tillit. Dette med tillit til den tredje statsmakta meiner me det bør leggst stor vekt på.

Mykje av argumentasjonen for å oppretthalde den gamle strukturen har gått ut på ein fare for framtidig nedlegging av lokale tingretter og kompetansesarbeidsplasser i distrikta. Slik me ser det er det ein førestnad for å halde på dagens struktur at både domstollokasjonar og munstebemanning må sikrast i lovs form.

Me vil gjerne kome med våre erfaringar til dette med samarbeid på tvers av embetsgrenser, slik som til dømes tilkalling av dommarar. Dette er ein mulegheit til samarbeid som kan fungere godt, men det kan også fungere mindre godt. Me trur det vil bli ein monaleg betre ressursutnytting med noverande struktur samanlikna med meir eller mindre «pålagt samarbeid» i gammal struktur. Saksbehandlingstida i tingrettene og jordskifterettene bør reduserast til beste for brukarane av domstolane. Riksrevisjonen har i klartekst sagt at domstolane ikkje utnyttar ressursane på ein god nok måte. Dette bør me lytte til og prøve å gjere noko med.

Rekrutteringssituasjonen er urovekkande for ein del stillingsgrupper i domstolane. Særleg for jordskifterettane har dette vore kritisk dei siste åra. Gode kandidatar søker seg til andre stillingar. I tillegg til betre lønnsvilkår trur me at større grad av fleksibilitet i val av arbeidsstad vil kunne føre til fleire søknader. Dette trass i noko meir reisetid for dei tilsette.

Rettskrinsen Haugaland og Sunnhordland:

Jordskifteretten og tingretten har i dag heilt identisk rettskrins med til saman 15 kommunar i regionen Sunnhordland og Nord-Rogaland. Det meiner me er ein stor fordel med tanke på ei framtidig samlokalisering mellom dei to rettsinstansene. Nytt domstollokale på Stord er blant dei domstolbygga i landet med høgast prioritet. Me meiner begge instansane kan dra nytte av kvarandre sin kompetanse. Rettsmekling og teknisk kompetanse er døme på kompetanse som jordskifteretten kan bidra med i den samanhengen. Elles kan nemnast at Nord-Rogaland jordskifterett og Sunnhordland jordskifterett blei slått saman allereie i 2002. Dette har fungert godt både med tanke på fagmiljøet og brukarane.

Me trur det vil bli eit betre tilbod til brukarane i heile rettskrinsen når det blir lagt opp til at dommarressursane blir sett inn der det er størst behov. Noko større reisepress på dommarane og teknisk personale vil det bli, men det vil ikkje brukarane merke noko til. Hovudregelen er

at saka skal handsamast der den er kravd. Me ser at dette med fjernleiing er ei ordning som kan forbeistrast. Etter vårt syn bør kvar rettsstad ha ein person som har det daglege ansvaret.

Avsluttande merknader:

Me er glade for at spørsmålet om reversering av domstolreformen kjem ut på høyring. Ikkje minst av omsyn til dei tilsette i domstolane og den uvissa dei føler på. Me er samd i at høyringa bør gå ut i stor breidde, men på prinsipielt grunnlag stussar me over at kommuner åleine skal kunne bestemme organiseringa av domstolane.

Eit breitt fagmiljø ynskjer ikkje reversering. Det meiner me bør takast på alvor.

Etter vårt syn er det viktig å oppnå ro og stabilitet i domstolane i heile landet. Då er ein best tent med å utvikle dagens ordning framfor å gå laus på ein ny runde med reformarbeid.

Mvh

Haugalandet og Sunnhordland jordskifterett

Oddmund Roalkvam
jordskifterettsleiar